

Podal sem mu plehač in novc. Kmalu mi je prinesel mleka in po vrhu velik kos kruha. Belca nisem dobil nobenega na spregled, edinole črnici so me hodili gledat in se mi čuditi kot nekemu čudu. Prav do mene se ni upal nobeden.

Dve uri sem se tu mudil, potem sem vstal in močno zapel: „Hej Slovane!“ Glasovi te pesni so zelo zdražili pse, katerih je bilo deset v staji. Vdarili se v oglušno ščeketanje in dober kos pota so šli in lajali za menoj. Vesel sem stopal naprej. Popoludne sem ugledal z daleč vodo, in pri njej zopet pohoštvo. Na bregu sem si napravil ležišče in se ograbil kakor mi je kazalo. Potem sem zakuril in skuhal večerjo. Opekel sem ptiča, ki sem ga bil spotoma vstrelil. Nasičen in napojen sem se zakopal v suho listje in spal mirno in sladko do belega dne.

Prebuditvi se, sem šel v hišo po mleko. Zalajalo je do šest psov náme. Črnici in črnke so me debelo gledali. Prišel je boer ter me ves zavzet povprašal po holandeški: „Kako pa ste vi, stari mož, prišli le-sem?“ — „Ino, po nogah,“ odvrnem šaljivo ter ga poprosim za šiling mleka. Dal mi je naliti plehač, a novca ni vzel. Tega dne nisem daleč prišel. Krajina je bila ravna in pokrita s samim trnjem. Spotoma sem ujel dva zajca in dva tiča. S hrano sem bil toraj preskrben. Na večer sem prišel k skalnatemu navršju, pod katerim je zijala zamočvirjena votlina. Nabral sem vode, napravil s tičev okusno polivko, spekel zajca, povečerjal in šel spat.

Drugi dan je bila nedelja. Po starej navadi ima se človek praznično obleči. Kaj pa jaz? Kar imam, nosim na sebi. Samo perilo sem preoblekel. Da bi ta dan kolikor toliko praznoval, prepeval sem zgolj svete pesni.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Deželni zbor kranjski.

XII. seja dne 15. novembra 1889.

Deželni glavar otvori sejo in po naznanilu predsedništvu došlih prošenj odda se priloga 63. „Poročilo deželnega odbora, o zgradbi stalnega mostu čez Savo pri Radečah“ finančnemu odseku, priloga 64. „Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga načrt zakona o nekaterih premembah mitniških določil mesta Kamnika“ pa upravnemu odseku v pretres in poročanje.

Pri 5. točki dnevnega reda: Poročilo finančnega odseka glede uravnave učiteljskih plač po javnih ljudskih šolah in o dotičnih prošnjah učiteljstva, poročevalec kanonik Klun, oglasili so se k besedi poslanci Hribar, Šuklje, Povše in dr. Schaffer, ki so govorili vsi z različnih stališč za predlog. Pri nadrobni razpravi sprejele so se nekatere stilistične premembe, bistveno pa so se sprejeli predlogi finančnega odseka nespremenjeni.

V naslednjih točkah 6., 7., 8., 9., 10. in 11., rešile so se dotične prošnje večinoma povoljno za prošnike nespremenjeno po predlogih finančnega odseka, namreč o prošnji podobčine Kanjidol glede podpore za napravo vožne poti. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji podobčine Čemšenik glede podpore za popravo ceste med Trojanami in Čemšenikom. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji učitelja Ivana Debeljaka za popolno pokojnino. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Helene Čuk, učiteljeve udove glede podpore za vzgojitev otrok. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji kongregacije Lazaristov glede doneska za opravljanje duhovnega pastirstva v bolnici v Ljubljani. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Elizabetine otroške bolnice za podporo.

Pri 12. točki dnevnega reda ustno poročilo o letnem poročilu §§ 7, 8 B., 10. in 11. ponovila se je vsled ugovorov poslanca Hribarja deloma šolska debata, ne pa, da bi se bilo glede predlogov odsekovih kaj izpremenilo. Tako rešile so se tudi še daljne točke dnevnega reda.

Točka 13. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Šent Ožbald za razdelitev te občine in ustanovljenje dveh novih občin. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji dr. Prischl-a, naj se priporoča ujevova knjiga „Der Friedensrichter“, razpravljajoča uradovanje posredovalstev za poskušnje poravnave med prepirnimi strankami. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občin Sv. Jošt, Horjul in Trata, da bi se občinska pot, ki se začneja pri okrajni cesti v Vrzdencu ter drži čez ozemlje navedenih občin, uvrstila med okrajne ceste (k prilogi 56.). Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji podobčine Grahovo z Martinjakom, Ulaka in Žirovnica, da bi se izročile iz občine Cerknica ter ustanovila nova občina Grahovo. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji podobčine Bločice in Lipsenj, da bi se izločile iz občine Staritrge ter spojile z nameravano občino Grahovo.

Pred 18. točko pa je deželni glavar končal sejo in daljne tri točke stavil na dnevni red prihodnje seje, katero je napovedal na ponedeljek dne 18. novembra. Ker je bilo že najprej znano, da bodo pri poročilu o zdravstvenih službah živahna razprava.

Naši dopisi.

Dobrova dne 18. novembra. (Letina, vreme glogovi belin). Ob letošnji pomladi so obetali v tem kraju vsi poljski in drugi sadeži izredno dobre letine. Bodi Bogu potoženo, da se je v posledici zgodilo vse le bolj nasprotno. Sadno drevje bilo je s cvetnim brstjem kar nasuto; ob času cvetja nastalo je pa prav gnjilo vreme, katero je razvoj cvetja zadrževalo, pospešovalo pa razvoj požrešnemu mrčesu; tako sta „glogov belin“ in mali zmrzlikar (cvetna zavijalka) koj ob po-

mladi požrla ves sadni pridelek v brstji in cvetji. Toraj sadnega pridelka ni nič.

Vsa strnina: ozima in jara, obnesla se je skoz in zkoz slabo-srednje; fižol, kjer je bil sajen sam zase, bil je slab, oni pa, med drugimi sadeži sajen, obnesel se je prav slabo. Krompirja je dobra polovica še na njivah v zemlji segnjila; drobiž je ostal, debeleji pa vzel konec, edini meksikanec obrodil je dobro in ni nič gnjil. — Ajdo vničila je prezgodnja slana dne 16. in 17. septembra do malega popolno. Prav dober pridelek dala je turšica in pa vsakovrstna živinska krma. Repa bila je deloma dobra, zelje, korenje in pesa pa srednje-slabo.

Čebele bile so pa tako slabe, da tukajšnji čebelarji še kaj takega ne pomnijo. Star uneti čebelar izrazil se je: „Le še dve taki kumrni leti naj za čebele sledite, kot bila je letošnja, pa bode v tem kraji po teh božjih živalicah“.

Povodenj je tukaj skoz ves pretečeni mesec hudo gospodarila; oba potoka Gradašica in Šujca sti vsaka po štirikrat svoje bregove prestopili, kar se v teku dni enega meseca še ni zgodilo, kakor trdijo najstarejši tukajšnji ljudje. Posebno velik proplav bil je od obeh vod dne 21. in naslednje tri dni pretečenega meseca; le malo je še manjkalo, da se niste spojili in združili na cesti od Dobrove proti Razoram. Te izredne povodnji in proplavi zapustili so tudi v tej občini več prav britkih spominov; tu in tam razdrta so vodna obrežja, od teh dalje zasuti celi kosovi senožet in travnikov s peskom; zopet drugje odnesla je voda raz dele obsejanih njiv rodovitno zemljo s semenom vred s saboj itd. Do malega skoz celih šest tednov ni bilo skoraj drugega, nego nalivi na nalive. Pridnim gospodarjem predla je huda za setev ozimine, pospravljanje prekuhe in napravo stelje. Hvala Bogu in sv. Martinu, kateri je za svoje leto bil preskrbel pred in po svojem godu vsega skupaj deset sporednih prav lepih suhih dni, ob katerih pripravili so ljudje zadnjo prekuho raz polja, dosejali še nekoliko ozimine in se s steljo preskrbeli do prihodnje pomladi. *)

Zdravstvo je sedaj tukah v vseh obzirih kaj povoljno; no, saj pa tudi nikomur časa ne preostaja bolnemu biti.

Glogovi belin zapustil je v našem kraji na sadnem drevju strašanski broj svoj h naslednikov; ogromna množina njegovih zimskih bivališč je še le sedaj, ko je drugo listje razrodno drevje odpadlo, popolno vidna, konci vej vrhov nekaterih rodnih dreves so te nesnaga kar kosmati. — Nič boljše v tem oziru tudi po več drugih krajih domovine ni. — Ako se temu vragu splošna vojska ne napove, vničen bode zopet za par daljnih let po domovini sadni pridelek. Več o tem v kratkem na drugem mestu. Bog!

M. Rant.

Iz Ljubljane. — Deželni zbor kranjski imel je minuli ponedeljek dve dolgi seji, katerih prva je trajala od $\frac{1}{2}$ 11. dopoldne do $\frac{1}{2}$ 3. ure popoldne, večerna seja pa je trajala od 5. do obilno 9. ure in vendar se še ni rešil ves za ta dan odločen dnevni red. Uzrok temu je bila jako obširna, pa po vsem nerodovitna razprava o poročilu deželnega odbora glede izvršitve deželnega zdravstvenega zakona.

Zdravstveni zakon z dne 24. aprila 1888 d. z. št. 12. določuje namreč v zadnjem odstavku § 13 do besede to: „Službene dolžnosti okrožnih zdravnikov določuje natančneje službeno navodilo, katero zaslišavši mnenje deželnega zdravstvenega sveta, izda deželni odbor dogovorno s političnim deželnim oblastvom“. Ob enem s tem zakonom sklenil pa je deželni zbor, da naj se to službeno navodilo predloži deželnemu zboru. To se je tudi zgodilo. Sedaj pa so zahtevali zastopniki velikega posestva in pridružilo se jim je tudi toliko glasov izmed narodne stranke, da je končno, ko je mnogo poslancev deželno-zborske večine bilo odsotnih, s 16 proti 12 glasovi, obveljal predlog, povodilo vrniti upravnemu odseku, akoravno je gospod deželni predsednik v večkratnih ugovorih temeljito dokazal, da deželnemu zboru, ki je v potrjenem in že veljavnem zakonu naložil deželnemu odboru dolžnost in pravico, dotično službeno navodilo „izdati dogovorno z deželnim političnim oblastvom“, sedaj nikakor več ne pristaja pravica, odobravati ali popravljati to navodilo. Še bolj viharna pa je bila večerna seja pri drugi resoluciji, katero je predlagal finančni odsek glede nameščenja dr. Bock-a kot primarija v oddelku bolnice za bolnike na očeh.

Tega razdora v narodni stranki po našem prepričanju prav nič ni bilo treba. Tako pa so si nasprotniki veselja meli roke, da jim je pri tem v resnici lahko izogibljivim vprašanji prišlo na pomoč 14 narodnih poslancev. Stvar sama na sebi nima pomena, pomenljive pa je za narodno večino v deželnem zboru.

— Volitve v tržaški okolici, katere so se vršile minulo nedeljo, imele so v obče zadovoljni izid. Izmed šestih okrajev, ohranili so Slovenci pet o okrajev, med onimi, ki so prodrli, je tudi državni poslanec Ivan Nabergoj.

— Kakonik Fr. Križnar obolel je minulo nedeljo dopoldne vsled mertvouda tako nevarno, da je zgubil zavest ter so ga popoldne v nedeljo prevedeli s zakramenti za umirajoče. V ponedeljek se je stanje bolnikovo nekoliko boljšalo, pa ne toliko, da bi bil prišel k zavesti. Noč s ponedeljeka na torek pa je stanje bolnikovo zopet shujšalo tako, da je pred zboljšano stanje postalo zopet nevarnejše.

— Elizabetinsko otroško bolnico v Ljubljani blagoslovil je včeraj dopoldne stolni prošt dr. Klofutar v navzočnosti gospoda deželnega predsednika barona

*) Sedaj nas pokriva uže četrti dan sitna megla, — znak, da se hriboveci prijetno solnijo.

Winklerja, ki je pri tej priliki izročil gosp. Karolu Leskovic-u zlati križ za zasluge s krono.

— Deželno-zborski odseki imeli so včeraj nepretrganega dela. Dopoludne ob 10. uri zboroval je finančni odsek, ob 1/2 1. uri imel je sejo deželni odbor, ki je reševal pritožbo zoper naredbo ljubljanskega mestnega odbora glede zahtevane odškodnine za porabo napravljenega mestnega vodovoda.

Ob 1/2 3 pričel je združeni finančni in upravni odsek posvetovanje o predloženem predlogu deželnega odbora glede osuševanja ljubljanskega močvirja. Ta seja imela je nad 3 ure trajajoči seji vspeh, da je bil predlog deželnega odbora sprejet bistveno nespremenjen. Ob 6. uri pa se je pričelo zborovanje upravnega odseka o onih predmetih, ki so stavljeni na dnevni red današnje javne seje deželnega zbora.

— Lep koncert obeta se Ljubljani za 7. dan decembra, katerega priredita gg. vit. Janušovsky in pa učitelj Moser v redutni dvorani. Pri tem koncertu sodelovati namerava tudi sestra g. vit. Janušovskega slavno znana pevka v operah in koncertih na Dunaji.

— Poddraga. Kakor čujemo, dovolilo je ministerstvo za bogočastje, da se ustanovi Poddraga kot samostojna duhovnija in da se takoj pričnejo razprave v rešitev v ta namen potrebnih gmotnih vprašanj.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. Cesar mudil se je potovaje v Innsbruck več ur na Dunaji ter je sprejel v posebni avdijenci sedaj na Dunaji navzoče škofo, ki se posvetavajo tam v posebnim shodu, kakor se trdi o rešitvi ljudsko-šolskega vprašanja.

V Innsbrucku bivala sta oba cesarja deloma na tamošni postaji, deloma na vlakcu skupaj krog 4 ure. Z Innsbrucka nazaj grede mudil se je cesar na Dunaji nekoliko ur in se je potem vrnil na Oggersko v Gödölö.

Ko je zandnje dni zopet potoval grof Herbert Bismark, ki se je v Budimpeštu mudil in mnogo občil z ministerskim predsednikom Tiszo, mudil se je nekaj časa tudi na Dunaji, ne da bi se bil oglasil pri ministerskemu predsedniku grofu Taaffe-ju.

Levičarski listi porablajo to izredno brezozirnost Bismarkovo zoper sedajno vladino sistemo, češ, da Bismark nikakor ne odobruje sedajne Slovanom prijazne vlade avstrijske.

Mogoče, da bi bila Nemški ljubša nemško-narodna vlada v Avstriji, pa dokler Avstrija ni še pokrajna Nemške, pač Bismark ne bode postavljaj Avstriji vlad.

Sodimo pa, da ima živahno občenje Bismarka in Tisze svoje dobre uzroke. Uplivanje avstrijske unajne politike pa na balkanske dežele je namreč naj bolj pri srcu gospodom madjarom, in ako se ima sedaj po želji Nemške vpliv Avstrije na Balkanu bolj omejiti, je pač naravno, da si Bismark pred vsem prizadeva v te namene pridobiti odobrenje ogerskih državnikov.

Češka. S Prage se poroča da je mladočeški klub sklenil zahtevati, da oni klubov člen ki hoče povzeti deželno odborništvo, ne sme biti ob enem državni poslanec, vsled tega je dr. Ed. Greger odložil svoj državno-zborski mandat.

Južna Amerika. — Z Rio de Janeiro glavnega mesta cesarstvo Braziljskega se poroča, da se je uprla tamošna vojna in kakor je videti tudi mornarica zoper cesarstva in da je proglasila republiko; ministerskega predsednika dejali so uporniki v zapor, cesarja in njegovo rodbino so pa začetkom stražili v cesarski palači, potem pa so jih spravili na brod in sedaj se prepeljava cesarska rodbina v Evropo.

Z Madrida na Šparskim se brzojavlja, da je minulo noč po dokončani predstavi popolnoma pogorelo. Gledališče unelo je plinovo svečavo. Nihče se vsled požara ni ponešrečil.

S Cancibara v vzhodni Afriki se brzojavlja, da je nemški državni komisar Wissmann, po svoji vrnitvi iz srednje Afrike dokončal pomirjenje dežele Usegu od vsih strani prihajajo prošnje za sklep miru.

Žitna cena

v Ljubljani 9. novembra 1889.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 66 kr. — banaške 7 gold. — kr. turšice 4 gold. 87 kr. — soršice 4 gold. 55 kr. — rži 4 gold. 71 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — ovsa 3 gold. 09 kr. — ajde 5 gold. 20 kr. — Krompir 2 gold. 86 kr. 100 kilogramov.

V Kranji.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rrž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 1 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 44 kr.